Топ-300

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TOSHKENT TO'QIMACHILIK VA YENGIL SANOAT INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

____
(O.F.Nabiev)

«28» 08 2025 yil

KORPORATIV MOLIYAVIY HISOBOT

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000	– Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000	– Biznes va boshqaruv;
Mutaxassislik:	70410201	– Buxgalteriya hisobi

Toshkent 2025

Fan/modul kodi CORFR1105		Semestr 2	ECTS-kreditlar 6	
Fan/modul turi tanlov		Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Korporativ moliyaviy hisobot	60	120	180

2.

I.Fanning mazmuni:

Fanni o'qitishdan maqsad - "Korporativ moliyaviy hisobot" fanida moliyaviy hisobotlarni tuzish, shuningdek moliyaviy hisobotlarni tuzishda mavjud muammolarni ijobiy hal qilish o 'rgatiladi hamda ushbu fanning maqsadi talabalarda iqtisodiyot sektorlarida moliyaviy hisobotni tartibga solish va uni isloh qilish muammolari, moliyaviy hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga muvofiq tuzishning asosiy tamoyillari, moliyaviy hisobotning asosiy shakllari va ko'rsatkichlari, moliyaviy hisobot taqdimoti, soliqlar bo'yicha hisobotlarni tuzish va moliyaviy hisobotda aks ettirish xususiyati hamda moliyaviy hisobotni xalqaro standartlarga transformatsiya qilish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Fan mazmunini anglab yetish – talabalarning moliyaviy hisobotlarni tuzishda va taqdim etishda ijodiy yondashular va fikrlash jarayonlarini o'rganish usullari kabi jihatlar uchun muhimdir.

Fanni vazifasi – xo 'jalik yurituvchi sub'ektlari moliyaviy hisobotini tayyorlashga qo'yilgan talablar, asosiy shart-sharoitlari, ulaming asosiy tamoyillari va qoidalarini tadqiq qilishdir. Shu sababli darslarda xo'jalik yurituvchi sub'ektlari moliyaviy hisobotidagi iqtisodiy atamalar, ularning mazmun hamda mohiyatini; xo 'ja lik yurituvchi sub'ektlarning mablag'lari, xususiy kapitali, moliyalashtirish manbalari, shuningdek o'z va jalb qilingan mablag'larining manbalarini holati va miqdor hamda o'zgarishini bildiradigan axborotlami tayyorlashda ro'y beradigan muommalarni hal etish malakalariga ega bolishini ta'minlaydi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari):

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi

1-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobot faniga kirish

Iqtisodiyotni mode rnizatsiya qilishda buxgalteriya hisob va moliyaviy hisobotini isloh qilish bosqichlari. Moliyaviy hisobot mohiyati v a vazifalari va turlari. X oja lik yurituvchi sub'ektlarda hiso botlaming asosiy obektlari va subektlari. Hisobot tuzish va axborotni yigishning asosiy ucul hamda uslubiyatlari

2-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarni va xalqaro moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibi

Xalqaro buxgalteriya hisobining usullari. Xalqaro moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibi va ularning huquqiy ta'minoti. Statistik va moliyaviy axborotlami shakllanishida asosiy yo'nalishlar. Moliyaviy va statistik axborotni tushuntirish. Xo'jalik yurituvchi sub'ektlar to'laydigan soliqlar to'g'risida axborot.

3-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning asosiy tamoyillari

Hisobot tuzishning asosiy tamoy illarining mazmun va mohiyati. Hisobotga qo'yilgan talablar: o'rinlilik, tushunarlilik, muvofiqlik, ishonchlilik. Hisobot elementlari: aktiv , passiv, daromod va xarajatlar, foyda, zararlar. Hisobotga ma'lumotlarni kiritish tamoyillarining mohiyati. Hisobotga kiritiladigan axborotni hisobga olish tamoyillari: ikki yoqlama yozuv, iqtisodiy birliq, ketmaketlik, pulli baho, hisob-kitob usuli. Cheklaydigan tamoyillar: xarajat va daromadlarning o 'za ro muvofiqligi, ehtiyotkorlik vakonfidentsiallik.

4-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning asosiy sakllari

Moliyaviy hisobotning mazmuni va mohiyati. Moliyaviy hisobotning ahamiyati va vazifalari. Choraklik va yillik moliyaviy hisobot shakllarining tuzilishi.

5-mavzu. To'lov siyosati

To'lov siyosati Dividendlar va aktsiyalarni qaytarib sotib olish kabi muqobil to'lov siyosatlarini ko'rib chiqadi; firmaning to'lov siyosatini belgilashda bozor nomukammalligi rolini tahlil qiladi; korporativ naqd pulni saqlashning yangilangan muhokamasi ko'riladi.

6-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning moliyaviy holat to'grisidagi hisobati

Xo'ja lik yurituvchi sub'ektlarda buxgalteriya balansini tuzishning o'ziga xos xususiyatlari. Buxgalteriya balansini tuzishda dastlabki ma'lumotlar manbai. Balansning uzoq muddatli aktivlar bo'limi. Balansning aylanma aktivlari bo'limi. Jo riy va uzoq muddatli aylanma mablaglarining harakati.

7-mavzu. Asosiy moliyaviy hisobotlarda balans passivi to'g'risidagi hisobot

Buxgalteriya balansi passivi xususiy kapitalning tarkivi va uning shakllanishi. Xususiy va qarz kapitali. Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot. Balansning majburiyatlar bo'limi hisoboti

8-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda фойда тўғрисидаги хисобат.

Xo'jalik yurituvchi sub'ktlarda moliyaviy natijalarning shakllanishi. Xo'jalik yurituvchi sub'ktlarda "Moliyaviy natijalar to'g'risida"gi hisobatga ko'ra tashqi iqtisodiy faoliyat bilan shug'illanuvchi subyektlarda moliyaviy natijalarni aniqlashning o'ziga xos zususiyatlari."Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobatni to'ldirishda dastlabki ma'lumotlar manbaii

9-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda mahsulot (ish va xizmat)lami sotishdan sof tushum

Mahsulot (ish va xizmat)lami sotishdan sof tushum. Sotilgan mahsulot (ish va xizmat)laming tannarxi. Davr xarajatlari. Moliyaviy faoliyatning daromadlari va xarajatlari. Hisobot davrining sof foydasi. Mahsulot sotishgdan olingan moliyaviy natijalar tahlili. Korxona moliyaviy faoliyatidan olingan natijalar tahlili. Korxona soliq to'langunga qadar foyda ko'rsatkichlarini tahlil qilish.

10-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobot

Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning pul oqimlari to'grisidagi hisobotining mazmuni va mohiyati. Operatsion faoliyat bo'yicha olingan va chiqim qilingan mablag'lari harakati. Investitsion faoliyat bo'yicha olingan va chiqim qilingan mablaglari harakati. Moliyaviy faoliyat bo'yicha olingan va chiqim qilingan mablag'lari harakati. Soliqqa to'lovlar bo'yicha pul mab lag 'lari.

11-mavzu. O'z kapitalini oshirish.

O'z kapitalini oshirish. O'z kapitalini moliyalashtirish bosqichlari haqida umumiy ma'lumot, farishta moliyalash va venchur kapitali tajribali aktsiyalarni taklif qilish uchun IPO; venchur kapitalining yangi kengaytirilgan qamrovi, umumiy bitim shartlari va himoyalarini o'z ichiga olgan moliyalashtirish, shuningdek, illyustratsiya odatdagi moliyalashtirish shakllari va muvaffaqiyat stavkalari; noto'g'ri talqin qilish bo'yicha yangi Umumiy xato qutisi, boshlang'ich baholar

12-Mavzu. Narxni baholash. Kapital

O'z kapitali, qarz, kapital qiymatini baholashning amaliy tafsilotlarini ko'rsatadi,yoki loyihani taqdim etadi va aktivning beta-versiyasini va undirilmagan va o'rtacha o'rtacha qiymatini kiritadi

Kapital, ko'p bo'linmalarda kapitalning yagona qiymatidan foydalanish bo'yicha yangi Umumiy xato qutisi firmalar; yangi Beta-versiyasini baholashda Exceldan foydalanish qutisi.

13-Mavzu. Korporativ konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tahlili

Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotning mazmuni va mohiyati. Konsol idatsiyalashgan moliyaviy hisobotning me'yoriy-huquqiy asoslari. Konsoli-

datsiyalashgan moliyaviy hisobotni tuzish tamoyillari. Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning jahon amaliyotida qo'laniliidigan usullari. Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotni tuzish bosqichlari.Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotni tuzish uslubiyoti. Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot ko'rsatkichlarini izoh va tushuntirish xatlarid aochib berish.

14-Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda ilova qilinuvchi tushuntirish xatlarining xususiyatlari

Moliyaviy hisobotga tushuntirishlar, hisob-kitoblar va ilovalaming mazmuni. Debitorlik va kreditorlik ma jburiya tlari to'g'risida ma'lumotlaming mazmuni ham damohiyati. Sub'ektning hisob siyosatini ochib berish. Mahsulot (ish, xizmat) sotish hajmi to cg 'risida ma'lumot. Ishlab chiqarish faoliyati to'g 'risida ma'lumot. Sub'ektning majburiyatlari yuzasidan tolovlarning ta'minlanganligi haqida ma'lumot.

15-Mavzu. Qarz va soliqlar

Elektron hisobot shakllari va ularning mazmuni. Fuqarolaming shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobvaraqlariga ajratmalar to'g 'risidagi electron reestrlarni elektron ta rtibda taqdim etish tartibi va muddatlari. Daromad solig'i to 'g'risida elektron hisobotlami taqdim etish. Yagona ijtimoiy to 'lov to 'g 'risida elektron hisobot taqdim etish. Yagona soliq to 'lovi to'g'risida elektron hisobot taqdim etish.

Qarz va soliqlar Leverajning soliq imtiyozlarini, jumladan, qarz solig'i himoyasi va soliqdan keyin tahlili.

III.Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobot faniga kirish

2-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarni va xalqaro moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibi

3-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning asosiy tamoyillari

4- mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning asosiy saklIari

5- mavzu. To'lov siyosati

6-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning moliyaviy holat to'grisidagi hisobati

7-Mavzu. Asosiy moliyaviy hisobotlarda balans passivi to'g'risidagi hisobot

8-Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda фойда тўгрисидаги хисобат.

9-Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda mahsulot (ish va xizmat)lami sotishdan sof tushum

10-Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobot

11-Mavzu. O'z kapitalini oshirish.

12-Mavzu. Narxni baholash. Kapital

	13-Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tahlili 14- Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda Moliyaviy hisobotiga ilova qilinuvchi tushuntirish xatlarining xususiyatlari 15-Mavzu. Qarz va soliqlar **IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar** 1-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobot faniga kirish 2-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarni va xalqaro moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibi 3-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning asosiy tamoyillari 4- mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarning asosiy shakllari 5- mavzu. To'lov siyosati 6-mavzu.Korporativ moliyaviy hisobotlarning moliyaviy holat to`grisidagi hisobati 7-Mavzu.Asosiy moliyaviy hisobotlarda balans passivi to'g'risidagi hisobot 8-Mavzu.Korporativ moliyaviy hisobotda foyda to'g'risida hisobot. 9-Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda mahsulot (ish va xiz-mat)lami sotishdan sof tushum 10-Mavzu.Korporativ moliyaviy hisobotda pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobot 11- O'z kapitalini oshirish. 12-Mavzu. Narxni baholash. Kapital 13-Mavzu.Korporativ moliyaviy hisobotda konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tahlili 14- Mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda Moliyaviy hisobotiga ilova qilinuvchi tushuntirish xatlarining xususiyatlari 15-Mavzu. Qarz va soliqlar **VI.Kurs ish(loyiha)i bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar** Kurs ish(loyiha)i O'quv rejada rejalashtirilmagan
3.	**VII. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalari** **Talaba bilishi kerak:** • "Korporativ moliyaviy hisobot" fanida moliyaviy hisobotlarni tuzish, shuningdek moliyaviy hisobotlarni tuzishda mavjud muammolarni ijobiy hal qilish o'rgatiladi hamda ushbu fanning maqsadi talabalarda iqtisodiyot sektorlarida moliyaviy hisobotni tartibga solish va uni isloh qilish muammolari, moliyaviy hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga muvofiq tuzishning asosiy tamoyillari, moliyaviy hisobotning asosiy shakllari va ko'rsatkichlari, moliyaviy hisobot taqdimoti, soliqlar bo'yicha hisobotlarni tuzish va moliyaviy hisobotda aks ettirish xususiyati hamda moliyaviy hisobotni xalqaro

	standartlarga transformatsiya qilish ko'nikmalarini shakllantirish ***tasavvurga ega bo'lishi;*** **(bilim)** • asosiy shart-sharoitlari, ulaming asosiy tamoyillari va qoidalarini tadqiq qilish sababli darslarda xo'jalik yurituvchi sub'ektlari moliyaviy hisobotidagi iqtisodiy atamalar, ularning mazmun hamda mohiyatini; xo 'ja lik yurituvchi sub'ektlarning mablag'lari, xususiy kapitali, moliyalashtirish manbalari, shuningdek o'z va jalb qilingan mablag'larining manbalarini holati va miqdor hamda o'zgarishini bildiradigan axborotlami tayyorlashtayyorlashga qo'yilgan talablar, asosiy shart-sharoitlari, ulaming asosiy tamoyillari va qoidalarini tadqiq qilishdir. Shu sababli darslarda xo'jalik yurituvchi sub'ektlari moliyaviy hisobotidagi iqtisodiy atamalar, ularning mazmun hamda mohiyatini; xo 'ja lik yurituvchi sub'ektlarning mablag'lari, xususiy kapitali, moliyalashtirish manbalari, shuningdek o'z va jalb qilingan mablag'larining manbalarini holati va miqdor hamda o'zgarishini bildiradigan axborotlami tayyorlash ***ko'nikmalarga ega bo'lishi;*** **(ko'nikma)** • xo'jalik yurituvchi sub'ektlari moliyaviy hisobotini tayyorlashga qo'yilgan talablar, asosiy shart-sharoitlari, ulaming asosiy tamoyillari va qoidalarini tadqiq qilishdir. Shu sababli darslarda xo'jalik yurituvchi sub'ektlari moliyaviy hisobotidagi iqtisodiy atamalar, ularning mazmun hamda mohiyatini; xo'ja lik yurituvchi sub'ektlarning mablag'lari, xususiy kapitali, moliyalashtirish manbalari, shuningdek o'z va jalb qilingan mablag'larining manbalarini holati va miqdor hamda turi jihatidan o'zgarishini bildiradigan axborotlami tayyorlashda ro'y beradigan muommalarni hal etish ***malakasigaega bo'lishi kerak.*** **(malaka)**
4.	**VIII.Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari; • interfoal keys-stadilar; • kichik guruhlarda ishlash; • taqdimotlar qilish; • jamoa bo'lib ishlas; • vedio materiyallar tayyorlash; • individual ishlash.
5.	**IX. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarini to'liq o'zlashtirish, fan yuzasidan mustaqil fikrlay olish, mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayorlash va uni taqdimot qilish, nazorat turlari bo'yicha berilgan topshiriqlarni o'z vaqtida topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1.Abdusalomova N.B., Temirov F.T. Moliyaviy hisob. O'quv qo'llanma. -

	T.:"Innovatsion rivojlanish nashryot-matbaa uyi", 2021 2.Abdusalomova N.B. Buxgalteriya hisobi. (1, 2, 3 qismlar), 2021 yil. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1.Ergasheva Sh., Ibragimov A., Rizayev N., Ibragimova I. Moliyaviy hisobotning xalqaro standarstlari. O'quv qo'llanma. // -T: Iqtisodiyot, 2019 yil. 2.Ergasheva Sh.T., Quvvatov G '.B., Mannapova R.A. Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari, O'quv qo'lanma. -T .: "Ma'naviyat", 2021. 3.Abduvaxidov F.T., Qo'ziyev I.N., Dadabayev Sh.X. Buxgalteriya hisobi. Darslik.-T .: TDIU, 2019. 4.Эргашева Ш.Т. Международные стандарты финансовой отчетности. Учебник. —Т.: Iqtisodiyot, 2021. 5.Morgan H. (2 0 18), Financial Reporting and Accountability, 5th Edition, McGraw Hill. 6.Jo 'rayev N.Yu. Moliyaviy hisobot. -T .: TDIU, 2007. 7.Jonathan Berk. Corporate finance. Fourth edition. Global edition. Stanford University. 2017y. **Axborot manbaalari:** 1. http://www. gov.uz. (O'zbekiston Respublikasi hukumat portali) 2. http://www.ach.gov.uz (O'zbekiston Respublikasi hisob palatasi rasmiy sayti) 3. http://www. lex.uz (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi). 4. https://www.review.uz 5. https://www.naab.uz (O'zbekiston Respublikasi Buxgalterlar va auditorlar milliy asosiatsiyasining rasmiy sayti) 6. https://stat.uz/ (O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining rasmiy sayti) 7. https://www.uzaudit.uz (O'zbekiston Respublikasi Auditorlar palatasining rasmiy sayti) 8. https://www.lancaster.ac.uk (Lancaster University rasmiy sayti)
7.	Fanning o'quv dasturi Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat institut Kengashining 2024 yil "21" 08 dagi "1"-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** Azimova F.P.. - TTYSI, "Buxgalteriya va marketing" kafedrasi dotsenti, PhD
9.	**Taqrizchilar:** Muminova N.A. -"Buxgalteriya hisobi va marketing" kafedrasi professori, DSc Nazarova F.H. – TDIU professori, i.f.d

Mazkur o'quv dasturi dunyoning e'tirof etilgan xalqaro QS va THE reytinglarida nufuzli TOP 300 talikka kirgan quyidagi oliy ta'lim tashkilotlarining ta'lim dasturlari asosida ishlab chiqilgan.

№	OTMnomi	QS	THE	Havolalar	Sillabusdagi mavzu nomi	Chet el universiteti Sillabuslaridagi mavzular
1	**Lancaster University**	157	168	https://www.lancaster.ac.uk/study/postgraduate/postgraduate-courses/finance-msc/2025/#advanced-corporate-finance-year-1-optional-modules-0	13-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotda konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tahlili	Financial Statement Analysis